

Endeligt beslutningsnotat for rådsmøde i Nationalparkrådet den 17. marts 2026

Udsendt 30. marts 2026

Mødetid: 17. marts 2026 kl. 17.00

Mødested: Hjerting Badehotel, Strandpromenaden

Deltagere: Medlemmer af Nationalparkrådet for Nationalpark Vadehavet samt sekretariatet

Mødeleder: Jens Lorenzen, formand for rådet

Referent: Bettina Munch

Deltageroversigt:

Ribemarsken, formand	Jens Lorenzen	
Vadehavets Bådklubber	Vacant	
Museerne i Vadehavsområdet	Anne Marie Ludvigsen	AFBUD
Danmarks Fiskeriforening	Pau Schramm	
Dansk Botanisk Forening	Søren Vinding	
Destination Vadehavskysten	Hans Peter Folmann	
Aarhus Universitet, Bioscience	Thomas Bregnballe	ONLINE
Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse	Thomas Bo Sørensen	AFBUD
GEUS	Verner Brandthage Ernstsen	ONLINE
LAG Fanø/Varde	Preben Friis-Hauge	AFBUD
LAG Tønder/Haderslev	Johanne Marie Ludvigsen	AFBUD
Lokalarkiverne	Jytte Knudsen	
Marsken omkring Sneum Å	Kurt Aakjær	
Det Rådgivende Udvalg for Tøndermarsken	Vacant	
Det Rådgivende Udvalg for Vadehavet	Afventer udpegning	
Business Esbjerg	Troels Larsen	
Vadehavets FormidlerForum	Bente Krog Bjerrum	
Vadehavskunstnerne	Vacant	
Skallingen, Ho og Oksbøl	Bente Rasmussen	
Varde Ådal	Hans Julius Jakobsen	
Marbækområdet	Carsten Mathiesen	
Fanø	Torben Korsgaard	
Fanø	Anne-Kirstine Geertsen	
Ribemarsken	Kent Rygaard	
Mandø	Poul Erik Fredskild	
Rømø	Vacant	
Rømø	Henrik Manø Stenrøjl Kristensen	
Tøndermarsken	Kurt Schmidt	AFBUD
Tøndermarsken	Anette Liljensøe	AFBUD

Punkter på dagsordenen:

Punkt 1 - Velkomst og godkendelse af dagsorden - Beslutningspunkt (5 min.)

Motivering:

Formand Jens Lorenzen byder velkommen og dagsordenen godkendes.

Referat:

Formanden bød velkommen og spurgte om dagsordenen kan godkendes.

Beslutning:

Dagsordenen godkendes.

Punkt 2 – Oplæg om Grøn Trepert med fokus på Grøn Trepert Vadehavet (60 min.)

Motivering:

Det første oplæg bliver ved Sally Huntingford, som er sekretariatsleder for Grøn Trepert Vadehavet. Sally vil give os en indføring i hvad Grøn Trepert (GT) er og hvad der skal ske. Der gives et nationalt overblik og derefter stilles der skarpt på GT Vadehavet og hvad rammerne er for vores område. Oplægget vil give en status på hvor GT er nu, og vil også fortælle om de udfordringer der ligger, ligesom succeshistorierne skal frem i lyset.

Punkt 3 – Økonomi og budget 2026-2029 – Orienteringspunkt (15 min.)

Motivering:

Sekretariatet giver en kort status på regnskab 2025 og derefter på budgetterne for 2026-2029. Der er i 2025 sat flere skibe i søen i forhold til nye projekter og fundraising, ligesom 2026 vil have samme fokus, dvs. der er behov for at vise hvor vi står og hvad der er på vej.

Referat:

Peter fremlagde regnskabet for 2025. Der har været indtægter for 12.415.805 kr. sidste år, hvoraf 9.200.000 kommer fra finanslovsbevillingen. En lille øvrig indtægt på 23.194 kr. og indtægter fra eksternt finansierede projekter på 3.192.611 kr.

Udgifterne består af drifts og udviklingsopgaver på 7.154.154 kr. samt eksternt finansierede projekter på 4.403.775 kr. som samlet giver udgifter for 11.557.929 kr. Årets resultat er på 857.876 kr.

Der er hensættelser for 540.377 kr. Opsparingen pr. 31.12.2025 er derfor på 5.068.701 kr.

Det blev drøftet, om en opsparing vil kunne medføre nedskæring i finanslovsbevillingen. Midlerne er bundet i projekter og i øgede lønomkostninger, og det vil derfor ikke påvirke bevillingen negativt, men vi så i 2024, at den politiske virkelighed kan forandre sig og det kan vi ikke ændre på.

Peter præsenterede også budgettet for 2026-2029, hvor det fremgår, at der skrues op for aktiviteterne for flere projekter. Især forventes der at blive skruet op for naturprojekter, da der er pr. 15. februar 2026 er ansat en ny naturkonsulent på fuldtid. Der bliver særligt øget aktivitet på prædationsprojektet, værdifuld og sårbar natur m.fl.

Det samme er gældende for kulturprojekter, hvor der pr. 01. maj er ansat en kulturkonsulent på fuldtid. Og her vil der særligt være øget aktivitet på Vadehavets stednavne og bygningsarv.

Under Friluftsliv vil der særligt være et øget fokus på sundhed og trivsel, hvor der er gode muligheder for at søge fonde.

Under formidling fortsættes aktiviteterne på nær indsatser på Nationalparkskibet, som er solgt.

Beslutning:

Regnskab og budget blev taget til efterretning.

Bilag:

3.1 Regnskab 2025

3.2 Budget 2026-2029

Punkt 4 – Valg af ny næstformand – Beslutningspunkt (10 min.)

Motivering:

Næstformand Steffen Steffensen har trukket sig dels som næstformand for rådet og dels som repræsentant for Vadehavets Bådclubber i Nationalpark Vadehavets råd. Rådet skal vælge en ny næstformand.

Referat:

Der var ikke nogen, der på forhånd havde meldt sig som kandidat. Hans Peter Folmann, Direktør ved Destination Vadehavskysten meldte sig på mødet, og som eneste kandidat blev der ikke valgproces.

Beslutning:

Hans Peter Folmann blev valgt som næstformand for perioden.

Punkt 5 – Meddelelser - Orienteringspunkt (40 min.)

Motivering:

Kort orientering fra formanden, bestyrelses- og udvalgsrepræsentanter samt sekretariatet.

- Orientering fra bestyrelsen v/Jens Lorenzen og Anne Marie Ludvigsen
- Nyt fra Partnerudvalget v/Johanne Ludvigsen og Bente Bjerrum
- Nyt fra Naturudvalget v/Thomas Bregnballe og Søren Vinding
- Nyt fra Vadehavets FormidlerForum v/Anne Marie Ludvigsen
- Nyt fra Forskningsudvalget v/Xenia Salomonsen
- Nyt fra Sekretariatet: Ledelsesorientering, nye medarbejdere
Herunder orientering om salg af Nationalparkskibet.

Referat:

De forskellige udvalg kom med statusopdateringer på arbejdet i udvalgene siden sidste møde. Der var ikke noget nyt fra bestyrelsen, men man kan læse referater fra bestyrelsesmøder på nationalparkens hjemmesiden.

Partnerudvalget er kommet op at køre igen og har igangsat en ny proces for partnerskabsansøgning. Der har været afholdt Partnerdag 2026, som var en rigtig god dag.

Vadehavets Formidlerforum har etableret et Code of conduct udvalg, der skal arbejde med code of conduct for formidlere, dynamiske landskaber, fisk og ungdomsuddannelser.

Naturudvalget har drøftet mødepraksis og er nået til enighed om, at der en gang om året er tilstedevær og ellers online møder. Naturudvalget har ud fra rapporten "Særlig sårbar og værdifuld natur i Vadehavet", besluttet at udpege strandengshabitat som første indsatsområde. Der udpeges eksperter og søges eksisterende viden for at skabe en baseline for at blive klædt ordentligt på til at

beslutte hvilke indsatser, Nationalparken vil prioritere fremadrettet. Strandeng er blot første område, da der i rapporten er udpeget adskillige andre områder, som særlig sårbare og værdifulde. Forskningsdagen var endnu engang en stor succes, med fuldt hus og spændende oplæg. Forskningsudvalget afholder fast udvalgsrunde efter forskningsdagen, og her blev betaling for Forskningsdagen og gratister drøftet. Forskningsudvalget vil indstille til bestyrelsen, at Nationalparkens frivillige samt studerende skal kunne deltage gratis, og at betalingen stiger til 200 kr. for øvrige tilmeldte. Forskningsudvalget har gennemgået kommissorium på ny, og arbejder med muligheder for foretræde for bestyrelsen, hvis bestyrelsen har behov for viden indenfor de fagområder medlemmerne af udvalget dækker.

Peter fortalte om ændringer i organisationen og præsenterede Conny Brandt som ny naturkonsulent og fortalte om ny kulturkonsulent, som starter 1. maj. Der sker flere ændringer i organisationen, og det tager tid at få sat folk ind i projekter og netværk.

Torben Korsgaard fra MS Alice fortalte om deres planer for skibet. Selvom rygter har gået på store ændringer, så bliver skibet, som man kender det. Der kommer ydre forbedringer, men ingen drastiske ændringer. Der er kommet flere mænd med (8 stk) og der er god stemning omkring MS Alice. De er meget glade for og positive over skibet på alle parametre. Og de har været imponerede over vedligeholdelsesstandarderne, der er blevet leveret og dokumentationen.

Peter orienterede om processen med salg af skibet.

Bilag:

5.1 Ledelsesorientering

Punkt 6 – Forslag til punkter til næste møde - Beslutningspunkt (10 min.)

Motivering:

Her har rådet mulighed for at komme med forslag til punkter til næste møde.

På sidste bestyrelsesmøde blev det besluttet, at rådet skal have mulighed for at få oplæg om aktuelle emner i tiden og diskutere emnerne med afsæt i relevansen for Nationalpark Vadehavet. Der er foreslået og besluttet følgende emner, hvor de tre første emner prioriteres i den oplistede rækkefølge:

- Den Grønne Trepert
- Jagt på naturprojekters arealer
- Hul på Rømmø-dæmningen
- Offshore energi-anlægs påvirkning af Vadehavets geologi, natur og dyreliv
- Vindbårne køretøjer på Vadehavets strande
- Orientering omkring snæbel

Referat:

Bestyrelsen har besluttet rækkefølgen for oplæg. Hvor næste møde bliver om jagt på naturprojekters arealer.

Der kom et forslag om at diskutere problematikken med ukloakerede sommerhusgrunde.

Beslutning:

Emnet for næste møde blev fastlagt og Søren Vinding sender tekst ind til at understøtte hns forslag om nyt emne.

Punkt 7 – Eventuelt (5 min.)

Motivering:

Rådets medlemmer har mulighed for at fremkomme med orientering om emner og andre sager, som de finder kan have relevans for Nationalparkens råd.

Referat:

Der blev orienteret om, at der forventeligt udpeges repræsentant nummer to fra Rømø snarest. Mødelokationer og datoer for rådsmøder i 2026 blev præsenteret uden indvendinger. John Frikke fortalte kort om græsningsforeningen.

Bilag:

7.1 Mødedatoer og lokation 2026